

Číslo: Sm_11_2023_V4

Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR

Meno gestora: Predseda

Úvodné ustanovenie:

- (1) Úrad priemyselného vlastníctva SR (ďalej aj „ÚPV SR“) vydáva túto smernicu v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorý upravuje podmienky poskytovania ochrany osobám v pracovnoprávnom vzťahu alebo v inom obdobnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním protispoločenskej činnosti.
- (2) ÚPV SR chce aj touto smernicou prispieť k transparentnosti a etickej kultúre na pracovisku. Fyzické osoby, ktoré sú v pracovnoprávnom vzťahu s ÚPV SR (ďalej len „zamestnanci“) a iné fyzické osoby, ktorých činnosť akýmkoľvek spôsobom súvisí s ÚPV SR (ďalej len „tretie strany“) majú mať možnosť bezpečne, s dôverou a bez obáv z postihu oznámiť akúkoľvek nekalú prax, s ktorou sa stretnú pri výkone svojej práce.
- (3) ÚPV SR deklaruje, že všetky podnety budú preverené, oznamovateľ chránený a zistené porušenia budú podľa svojho druhu v zmysle príslušných právnych predpisov riešené.
- (4) Táto smernica upravuje najmä postup pri podávaní, prijímaní a preverovaní oznámení o protispoločenskej činnosti (ďalej len „oznámenie“), podrobnosti o právach a povinnostiach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení, ochrane oznamovateľov, zachovávaní mlčanlivosti pri vybavovaní oznámení, vedení evidencie oznámení a spracúvaní osobných údajov.
- (5) Úlohou smernice je zabezpečiť bezpečné a efektívne oznamovanie a preverovanie oznámení týkajúcich sa všetkých nekalých praktík, s ktorými sa zamestnanci stretnú pri výkone svojej práce, resp. o ktorých sa tretie strany dozvedia.
- (6) Oznamovanie protispoločenskej činnosti sa nepovažuje za porušenie zmluvnej povinnosti zachovávať mlčanlivosť ani za porušenie povinnosti zachovávať mlčanlivosť podľa osobitných predpisov, ak ide o povinnosť vyplývajúcu z výkonu zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie a nejde o povinnosť mlčanlivosti v súvislosti s ochranou utajovaných skutočností, poštového tajomstva, bankového tajomstva, telekomunikačného tajomstva alebo daňového tajomstva, ochranou dôverných štatistických údajov, nejde o povinnosť mlčanlivosti v súvislosti s poskytovaním a sprístupňovaním údajov zo zdravotnej dokumentácie, o povinnosť mlčanlivosti príslušníkov spravodajských služieb alebo o povinnosť mlčanlivosti pri poskytovaní právnych služieb.
- (7) Zamestnanec dbá na to, aby jej správanie a konanie pri výkone služobných a pracovných činností neviedlo k porušovaniu všeobecne záväzných právnych predpisov.
- (8) Dohľad nad dodržiavaním protikorupčných pravidiel a prevenciou protispoločenskej činnosti a zároveň nad funkčnosťou a efektívnosťou vnútorného systému oznamovania a preverovania oznámení vykonáva predseda ÚPV SR.
- (9) Táto smernica sa vzťahuje na všetkých zamestnancov ÚPV SR a tretie strany.

Číslo: Sm_11_2023_V4

Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR

Meno gestora: Predseda

Normatívna časť:

Článok 1 Vymedzenie základných pojmov

(1) Na účely tejto Smernice sa rozumie:

a) zamestnávateľ – ÚPV SR,

zodpovedná osoba - organizačný útvar referát zvláštnych úloh (ďalej len „zodpovedná osoba“), ktorý nezávisle plní úlohy ÚPV SR podľa § 10 ods. 5 až 8 a § 11 ods. 1 zákona. V prípade neprítomnosti alebo konfliktu záujmov jedného zo zamestnancov referátu zvláštnych úloh, práva a povinnosti zodpovednej osoby prechádzajú na vnútorného audítora. Predseda ÚPV SR zabezpečí zodpovednej osobe nezávislé plnenie jej úloh. Zodpovedná osoba nemôže byť za výkon svojich úloh postihovaná.

b) oznámenie - uvedenie takých skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom alebo iným obdobným vzťahom a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti,

c) kvalifikované oznámenie - oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatel'a,

d) závažná protispoločenská činnosť:

- trestné činy podľa § 168, § 170, § 170b, § 177, § 212, § 213, § 217, § 221, § 226, § 233a, § 237 až 240, § 243, § 243a, § 247, § 247d, § 251a, § 252 až 254, § 261 až 263, § 266 až 268, § 271, § 278a, § 283, § 299a, § 302, § 305, § 326 až 327a, § 328 až 336b, § 336d, § 348, § 352a alebo § 374 Trestného zákona,
- trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou dva roky,
- správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom, alebo
- správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 eur,

e) oznamovateľ – fyzická osoba, ktorá v dobrej viere urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia alebo zamestnávateľovi; za oznamovateľ'a sa považuje aj fyzická osoba, ktorá v dobrej viere:

- urobí oznámenie a jej pracovnoprávny vzťah alebo iný obdobný vzťah sa skončil, ak sa dozvedela informácie o protispoločenskej činnosti počas trvania tohto pracovnoprávného vzťahu alebo iného obdobného vzťahu,
- urobí oznámenie a jej pracovnoprávny vzťah alebo iný obdobný vzťah ešte nevznikol, ak sa dozvedela informácie o protispoločenskej činnosti počas výberového konania alebo v rámci predzmluvných vzťahov,
- urobila oznámenie anonymne a jej totožnosť bola odhalená,
- zverejnila informácie o protispoločenskej činnosti, ktoré sa dozvedela počas výberového konania alebo v rámci predzmluvných vzťahov a jej pracovnoprávny vzťah alebo iný obdobný vzťah ešte nevznikol alebo počas trvania pracovnoprávného vzťahu alebo iného obdobného vzťahu alebo po skončení pracovnoprávného alebo iného obdobného vzťahu z dôvodu, že:
 - urobila oznámenie prostredníctvom vnútorného systému preverovania oznámení a nebola oboznámená s výsledkom preverenia, alebo neboli prijaté vhodné opatrenia a následne urobila

Číslo: Sm_11_2023_V4

Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR

Meno gestora: Predseda

takéto oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia a nebola v primeranej lehote oboznámená so stavom preverovania alebo s výsledkom preverenia,

- urobila oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia a nebola v primeranej lehote oboznámená so stavom preverovania alebo s výsledkom preverenia,
 - je dôvodná obava, že protispoločenská činnosť môže predstavovať bezprostredné alebo zjavné ohrozenie verejného záujmu, alebo
 - je dôvodná obava, že v prípade urobenia oznámenia orgánu príslušnému na prijatie oznámenia by jej hrozil postih alebo vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu hrozí, že orgány na prijatie oznámenia nezabezpečia nestranné a nezávislé preverenie skutočností uvedených v oznámení,
- f) chránený oznamovateľ - osoba, ktorá podľa zákona urobila kvalifikované oznámenie, o čom jej prokurátor alebo orgán príslušný na konanie v správnom delikte doručil písomné oznámenie o poskytnutí ochrany,
- g) odvetné opatrenia – konanie alebo opomenutie konania v súvislosti s pracovnoprávnym alebo iným obdobným vzťahom oznamovateľa vyvolané oznámením alebo zverejnením informácií o protispoločenskej činnosti a ktoré oznamovateľovi alebo osobe podľa § 1 ods. 4 písm. a) až e) zákona spôsobilo alebo môže spôsobiť neopodstatnenú ujmu. Odvetným opatrením je najmä:
- výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru,
 - skončenie v skúšobnej dobe alebo nepredĺženie pracovného pomeru na dobu neurčitú,
 - odvolanie, preradenie na nižšiu pozíciu alebo odmietnutie povýšenia,
 - zmena pracovných povinností, miesta výkonu práce alebo zmena pracovného času,
 - zníženie mzdy, nepriznanie odmeny alebo osobného príplatku,
 - neposkytnutie odbornej prípravy,
 - disciplinárne opatrenie,
 - nátlak, zastrašovanie alebo obťažovanie,
 - poškodzovanie dobrej povesti,
 - odstúpenie od zmluvy o dodávke tovarov a služieb,
 - zrušenie licencie alebo povolenia.
- h) pracovnoprávnym vzťahom – pracovný pomer, dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, štátnozamestnanecký pomer,
- i) iným obdobným vzťahom – výkon práv súvisiacich s účasťou, správou alebo riadením v právnickej osobe, činnosť osoby vykonávajúcej funkcie člena orgánu právnickej osoby, činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby, výkon práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy, ktorej predmetom je dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, odborná prax, absolventská prax, aktivačná činnosť, dobrovoľnícka činnosť,
- j) dotknutou osobou – fyzická osoba alebo právnická osoba, proti ktorej oznámenie smeruje,
- k) konaním v dobrej viere – konanie fyzickej osoby, ktorá vzhľadom na okolnosti, ktoré sú jej známe, a vedomosti, ktoré v čase oznámenia má, sa odôvodnene domnieva, že uvádzané skutočnosti sú pravdivé, v pochybnostiach sa konanie považuje za konanie v dobrej viere dovtedy, kým sa nepreukáže opak.

Číslo: Sm_11_2023_V4
Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR
Meno gestora: Predseda

Článok 2 Podávanie oznámení

- (1) Nikomu nesmie byť bránené v oznamovaní protispoločenskej činnosti. Bránením podaniu oznámenia sa rozumie napríklad odmietnutie prijatia oznámenia alebo akékoľvek konanie, ktorého cieľom je zmariť, sťažiť alebo spomaliť podanie oznámenia. Konanie osoby, ktorá bude brániť podaniu oznámenia, sa vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu môže považovať za závažné alebo za menej závažné porušenie služobnej disciplíny alebo pracovnej disciplíny.
- (2) Oznámenie možno podať ústne zodpovednej osobe alebo písomne prostredníctvom:
 - a) e-mailovej adresy: korupcia@indprop.gov.sk, ktorá je dostupná 24 hodín denne a jej obsah je prístupný len zodpovednej osobe,
 - b) osobného doručenia oznamovateľom v listinnej forme do rúk zodpovednej osoby,
 - c) poštového podniku na adresu: Úrad priemyselného vlastníctva SR, referát zvláštnych úloh, Švermova 43, 974 04 Banská Bystrica; oznamovateľ vloží oznámenie do zalepenej obálky s viditeľným označením „NEOTVÁRAŤ“,

V prípade ústneho podania; oznamovateľ môže zodpovednú osobu požiadať o osobné stretnutie, pričom zodpovedná osoba je povinná uskutočniť osobné stretnutie v primeranej lehote odo dňa požiadania. Zodpovedná osoba pri ústnom podaní vypracuje záznam podľa vzoru v Prílohe č. 2 tejto smernice, pričom ponúkne oznamovateľovi možnosť skontrolovať jeho obsah, prípadne ho opraviť, a vyzve ho na potvrdenie oznámenia svojím podpisom.

- (3) Oznámenie možno podať aj prostredníctvom iného orgánu príslušného na prijatie oznámenia, ktorým je okrem ÚPV SR:
 - a) Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „úrad“),
 - b) prokuratúra,
 - c) správny orgán príslušný na konanie o správnom delikte, ktorý je závažnou protispoločenskou činnosťou,
 - d) príslušné inštitúcie, orgán, úrad alebo agentúra Európskej únie.
- (4) Oznámenie obsahuje informáciu o protispoločenskej činnosti, ktorú sa oznamovateľ dozvedel v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom alebo iným obdobným vzťahom a v dobrej viere sa domnieva, že ohrozuje verejný záujem, hospodárenie či dobré meno ÚPV SR.
- (5) Oznámenie musí byť čitateľné, zrozumiteľné a musí byť z neho zrejmé, na akú protispoločenskú činnosť poukazuje.
- (6) Aby bolo možné dôkladne preveriť oznámenie, oznamovatelia by mali, pokiaľ je to možné, poskytnúť vo svojich oznámeniach nasledovné informácie:
 - detailný popis skutku so všetkými známymi podstatnými skutočnosťami (čo sa stalo, kde, kedy, aké správanie viedlo k podozreniu, kto je podozrivý, atď.),
 - informáciu, ako oznamovateľ informácie, ktoré sú predmetom oznámenia, získal,
 - či existujú svedkovia, resp. iné zainteresované osoby (uviesť a identifikovať),
 - či má oznamovateľ k dispozícii konkrétne podklady alebo dôkazy (doložiť),
 - či oznamovateľ o tejto záležitosti už s niekým hovoril a ak áno, s kým,

Číslo: Sm_11_2023_V4

Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR

Meno gestora: Predseda

- totožnosť a kontaktné údaje oznamovateľa - ak sa oznamovateľ rozhodne podať oznámenie anonymne, svoju totožnosť neuvádza.
- (7) Ak oznamovateľ podá podnet anonymne, môže zamestnávateľovi uviesť anonymný emailový kontakt, prostredníctvom ktorého môže naďalej komunikovať a zodpovedať na prípadné otázky. Zamestnávateľ je zároveň povinný potvrdiť prijatie oznámenia a informovať oznamovateľa o výsledku prešetrenia oznámenia prostredníctvom tejto emailovej adresy.
 - (8) V prípade, ak sa oznamovateľ domnieva, že mu v podaní oznámenia bránila zodpovedná osoba, môže túto skutočnosť oznámiť priamo predsedovi ÚPV SR, ktorý preverí postup zodpovednej osoby, ktorá mala brániť v oznamovaní protispoločenskej činnosti.
 - (9) Podanie oznámenia zamestnávateľovi nezbavuje oznamovateľa povinnosti oznámenia alebo prekazenia trestného činu podľa Trestného zákona.
 - (10) Ak príde zodpovednej osobe kanálom na podávanie oznámení podnet, ktorý nie je oznámením podľa zákona, ale iným podnetom (napríklad sťažnosťou), zodpovedná osoba podávateľa vopred upovedomí o zámere postúpiť jeho podanie na iný organizačný útvar úradu, ktorý je zodpovedný za vybavovanie daného typu podnetov.
 - (11) Zodpovedná osoba sa môže s podávateľom vopred dohodnúť, či podnet podľa odseku 10 postúpi sám oznamovateľ alebo tak urobí zodpovedná osoba. V prípade postúpenia zodpovednou osobou si zodpovedná osoba vyžiada od oznamovateľa súhlas na postúpenie jeho podnetu, prípadne postúpi podnet bez uvedenia jeho identity.

Článok 3 **Prijímanie a evidencia oznámení**

- (1) Oznámenie sa podáva zodpovednej osobe a je ho možné podať aj anonymne. Ak je oznámenie podané inému zamestnancovi či organizačnému útvaru, nadriadenému zamestnancovi či predsedovi ÚPV SR, tí ho bezodkladne doručia zodpovednej osobe. Zároveň sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti s oznámením, predovšetkým o skutočnostiach, ktoré by mohli identifikovať oznamovateľa, prípadne dotknuté osoby.
- (2) Zodpovedná osoba je povinná prijať každé oznámenie a zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by bránilo jeho podaniu či prevereniu.
- (3) Zodpovedná osoba bezodkladne zaeviduje každé oznámenie v evidencii oznámení oddelene od evidencie ostatných písomností a najneskôr do 7 dní potvrdí oznamovateľovi prijatie oznámenia.
- (4) Evidencia sa vedie v písomnej podobe a je dostupná výlučne zodpovednej osobe. Predseda ÚPV SR má právo vyžiadať si od zodpovednej osoby evidenciu za účelom kontroly postupu zodpovednej osoby v konkrétnej veci, najmä na základe podnetu oznamovateľa podľa čl. 2 ods. 1 tejto smernice. Ak sa oznámenie týka činnosti predsedu ÚPV SR, právo vyžiadať si evidenciu za účelom kontroly postupu zodpovednej osoby má predseda vlády; zodpovedná osoba v takom prípade predsedovi ÚPV SR evidenciu nesmie poskytnúť. Zodpovedná osoba evidenciu chráni pred stratou, zničením, poškodením, zneužitím alebo iným neoprávneným nakladaním, pričom dbá na to, aby sa zamedzil prístup neoprávnených osôb k nej.
- (5) Oznámenie je uložené v uzamknutej plechovej skrini na referáte zvláštnych úloh. V prípade elektronického podania a evidencie musia byť súbory chránené dostatočne silným heslom, ktoré je dostupné výlučne zodpovednej osobe. Prístup k informáciám je riadený na základe zásady „need to know“

Číslo: Sm_11_2023_V4

Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR

Meno gestora: Predseda

a v zmysle smernice č. Sm/7/2023 Klasifikácia informácií a kategorizácia sietí a informačných systémov sú oznámenia klasifikované klasifikačným stupňom dôvernosti „Prísne chránené“.

(6) Evidencia oznámení sa vedie po dobu troch rokov od prijatia oznámenia v rozsahu:

- a) poradové číslo oznámenia podľa poradia jeho doručenia a roku doručenia,
- b) dátum doručenia oznámenia,
- c) ak oznámenie nebolo anonymné, meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa,
- d) predmet oznámenia,
- e) výsledok preverenia oznámenia,
- f) dátum skončenia preverenia oznámenia.

Článok 4 **Preverovanie oznámení**

- (1) Zodpovedná osoba posúdi na základe obsahu a ďalších znakov podaného oznámenia, či ide o oznámenie o protispoločenskej činnosti, oznámenie o závažnej protispoločenskej činnosti alebo iné podanie a rozhodne o ďalšom postupe.
- (2) Zodpovedná osoba je povinná preveriť každé oznámenie do 90 dní odo dňa potvrdenia jeho prijatia.
- (3) Oznámenia preveruje zodpovedná osoba. Zodpovedná osoba si môže prizvať k prevereniu aj ďalšieho zamestnanca či externého poradcu. Prizvaný zamestnanec alebo externý poradca je viazaný povinnosťou mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa a dotknutej osoby ako aj o obsahu oznámenia.
- (4) Oznámenie nesmie preverovať osoba:
 - a) proti ktorej oznámenie smeruje, ani osoba v jej riadiacej pôsobnosti,
 - b) ktorá sa zúčastnila na činnosti, ktorá je predmetom oznámenia,
 - c) o ktorej nepredpojatosti možno mať dôvodné pochybnosti vzhľadom na jej vzťah k oznamovateľovi alebo k predmetu oznámenia.
- (5) Ak oznámenie nemôže preveriť zodpovedná osoba z dôvodov uvedených v predchádzajúcom odseku a zároveň nemožno uplatniť čl. 1 ods. 1 písm. b) tejto smernice, o príslušnosti na jeho preverenie a následné vybavenie rozhoduje predseda ÚPV SR.
- (6) Všetky organizačné útvary a všetci zamestnanci sú na základe žiadosti zodpovednej osoby povinní poskytnúť súčinnosť pri preverovaní oznámenia, prerokovaní výsledkov preverenia a spísaní zápisnice z preverenia oznámenia v termíne, ktorý im určí zodpovedná osoba.
- (7) Osoba preverujúca oznámenie je oprávnená:
 - a) vstupovať do objektov, zariadení, dopravných prostriedkov a na pozemky, ktoré sú v správe zamestnávateľa, alebo ktoré sú ním využívané,
 - b) vyžadovať predloženie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyžadovať vyjadrenia a ostatné informácie potrebné na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti,

Číslo: Sm_11_2023_V4

Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR

Meno gestora: Predseda

-
-
- c) vyhotovovať kópie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a ostatných informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti a nakladať s nimi,
- d) vyžadovať od preverovanej osoby a zamestnávateľa súčinnosť potrebnú na preverenie oznámenia.
- (8) O preverení oznámenia sa vyhotoví zápisnica podľa vzoru v Prílohe č. 1 tejto smernice. Zodpovedná osoba informuje o výsledku preverenia oznámenia predsedu ÚPV SR zaslaním tejto zápisnice. Ak sa oznámenie týka činnosti predsedu ÚPV SR, zodpovedná osoba informuje o výsledku preverenia oznámenia, zaslaním zápisnice podpredsedovi ÚPV SR. Zodpovedná osoba posieľa zápisnicu vždy v anonymizovanej forme bez uvedenia identity oznamovateľa.
- (9) Ak sa oznámenie preverovaním preukázalo ako opodstatnené, zodpovedná osoba v zápisnici navrhne opatrenia na nápravu, kto ich má vykonať a termíny, dokedy tak má spraviť. Po uplynutí navrhovanej lehoty zodpovedná osoba požiada o vypracovanie správy o prijatých opatreniach príslušný organizačný útvar. Ak je potrebné pre posúdenie vhodných opatrení na nápravu súčinnosť iných organizačných útvarov, zodpovedná osoba je oprávnená zvolať na tento účel pracovnú poradu aj za účasti predsedu ÚPV SR, podpredsedu ÚPV SR alebo generálneho tajomníka služobného úradu. Dotknuté organizačné útvary poskytnú zodpovednej osobe pri navrhovaní opatrení na nápravu potrebnú súčinnosť.
- (10) Zodpovedná osoba je povinná oznamovateľa písomne oboznámiť s výsledkom preverenia oznámenia a opatreniami, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, do 90 dní od potvrdenia prijatia oznámenia. Ak výsledkom preverenia oznámenia je postúpenie veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov, zodpovedná osoba je povinná o tejto skutočnosti vopred informovať oznamovateľa, to neplatí, ak by informovaním oznamovateľa mohlo byť zmarené prešetrenie oznámenia. Zodpovedná osoba je povinná vyžiadať si výsledok vybavenia v rozsahu, ako to umožňuje osobitný predpis a do 10 dní od doručenia tohto výsledku s ním oboznámiť oznamovateľa.
- (11) Úmyselné oznámenie nepravdivých skutočností, pri ktorých je zjavné, že oznamovateľ ich nemohol v čase oznámenia odôvodnene považovať za pravdivé, a ktoré môžu poškodiť povest' a dobré meno fyzickej alebo právnickej osoby, sa považuje za závažné porušenie služobnej disciplíny, resp. pracovnej disciplíny.
- (12) Ak je oznámenie po internom preverení potrebné postúpiť na iný príslušný orgán (napr. Policajný zbor SR), oznámenie sa postupuje zásadne bez identity oznamovateľa. V tomto prípade je potrebné dbať aj na sprievodné informácie, z ktorých by bolo možné identitu priamo alebo nepriamo odvodiť.
- (13) Na postúpenie oznámenia s identitou oznamovateľa je potrebný jeho predchádzajúci písomný súhlas. V prípade, že oznamovateľ takýto súhlas odmietne dať alebo so zodpovednou osobou nekomunikuje, oznámenie bude postúpené v striktno anonymizovanej forme.
- (14) Orgán činný v trestnom konaní alebo správny orgán si pre účely trestného či správneho konania môže od zodpovednej osoby dodatočne vyžiadať údaje o oznamovateľovi. V takomto prípade je zodpovedná osoba povinná poskytnúť danému orgánu identitu oznamovateľa aj bez jeho predchádzajúceho súhlasu (napr. ak má takáto informácia význam pre vyšetrovanie alebo rozhodnutie). Zodpovedná osoba o takejto požiadavke oznamovateľa vopred písomne upovedomí a to aj s uvedením dôvodov pre tento postup.

Číslo: Sm_11_2023_V4

Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR

Meno gestora: Predseda

Článok 5

Odvetné opatrenie a ochrana zamestnanca

- (1) Odvetné opatrenia voči oznamovateľom sú zakázané. Nikto nemôže byť vystavený diskriminácii, disciplinárnemu konaniu, strate zamestnania či inému postihu za oznámenie protispoločenskej činnosti podané v dobrej viere alebo za odmietnutie podieľať sa na protispoločenskej činnosti. To neplatí, ak sa tento oznamovateľ podieľal na oznamovanej protispoločenskej činnosti a porušení súvisiacich pravidiel a predpisov. Oznamovateľ sa tejto ochrany nemôže vzdať.
- (2) Za odvetnú činnosť sa nepovažuje pracovný úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu alebo zmenou pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia alebo rozhodnutia zamestnávateľa alebo preukázateľne nesúvisí s oznámením zamestnanca o protispoločenskej činnosti.
- (3) Ak sa zamestnanec domnieva, že skončenie pracovného pomeru alebo zmena pracovného pomeru sa uskutočňuje ako odvetná činnosť, má právo oznámiť podozrenie o odvetnej činnosti zodpovednej osobe ešte pred jej uskutočnením.
- (4) Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie oznamovateľa o tom, že sa proti nemu uplatňuje odvetná činnosť.
- (5) Na podávania, prijatie, evidenciu a preverenie oznámenia o odvetnej činnosti sa primerane použijú ustanovenia čl. 2, 3 a 4 tejto smernice.
- (6) Zodpovedná osoba je povinná podať správu o výsledku preverenia oznámenia o odvetnej činnosti do 15 dní od ukončenia preverenia oznámenia o odvetnej činnosti predsedovi ÚPV SR a dotknutému zamestnancovi. Ak sa podozrenia o odvetných opatreniach potvrdia, navrhne v nej nápravné a preventívne opatrenia na zabránenie odvetnej činnosti na pracovisku. Ak sa oznámenie týka činnosti predsedu ÚPV SR, zodpovedná osoba je povinná podať správu o výsledku preverenia oznámenia o odvetnej činnosti do 15 dní od ukončenia preverenia oznámenia o odvetnej činnosti podpredsedovi ÚPV SR a oznamovateľovi.
- (7) Voči osobe, ktorá uplatňuje odvetné opatrenie sa primerane uplatní postup v zmysle čl. 2 ods. 1 poslednej vety.
- (8) Oznamovateľ môže pri oznámení závažnej protispoločenskej činnosti, ktorá je trestným činom, požiadať prokurátora o poskytnutie preventívnej ochrany, tzv. status chráneného oznamovateľa, a to zároveň s oznámením alebo v priebehu trestného konania. Ak ide o oznámenie protispoločenskej činnosti, ktorá je správnym deliktom, oznamovateľ môže o poskytnutie preventívnej ochrany požiadať príslušný správny orgán, a to pri oznámení alebo v priebehu konania o správnom delikte. O udelení ochrany informuje prokurátor/ správny orgán ÚPV SR a úrad.
- (9) Na základe udelenia statusu chráneného oznamovateľa, zamestnávateľ nemôže urobiť pracovnoprávny úkon voči zamestnancovi, na ktorý zamestnanec nedal súhlas, bez súhlasu úradu; právny úkon vykonaný bez súhlasu úradu je neplatný.
- (10) Súhlas úradu sa nevyžaduje, ak sa pracovnoprávnym úkonom priznáva nárok alebo ak ide o pracovnoprávny úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti nesúvisiacej od posúdenia zamestnávateľa.
- (11) Ak sa oznamovateľ, ktorý nemá status chráneného oznamovateľa, domnieva, že v súvislosti s oznámením bol voči nemu urobený pracovnoprávny úkon, s ktorým nesúhlasí, môže požiadať úrad do 15 dní odo dňa, keď sa dozvedel o pracovnoprávnom úkone, o pozastavenie jeho účinnosti.

Číslo: Sm_11_2023_V4

Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR

Meno gestora: Predseda

- (12) Úrad má právo bezodkladne pozastaviť účinnosť pracovnoprávneho úkonu, ak bola dodržaná lehota podľa odseku 11 a ak zamestnávateľ v lehote určenej úradom hodnoverne nepreukáže, že pracovnoprávny úkon nemá príčinnú súvislosť s oznámením. Úrad vydá potvrdenie o pozastavení účinnosti pracovnoprávneho úkonu a doručí ho zamestnávateľovi a oznamovateľovi.
- (13) Pozastavenie účinnosti pracovnoprávneho úkonu sa skončí uplynutím 30 dní od doručenia potvrdenia podľa odseku 12 oznamovateľovi. Doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na súd počas tejto lehoty sa trvanie pozastavenia účinnosti pracovnoprávneho úkonu predlžuje až do nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia súdu o tomto návrhu.
- (14) Status chráneného oznamovateľa (podľa § 3 až 6 zákona) môžu získať len osoby, ktoré oznámia závažnú nezákonnú činnosť (podajú tzv. kvalifikované oznámenie). Takúto ochranu nemôžu kombinovať s následnou ochranou podľa § 12 zákona.
- (15) Osoby, ktoré oznámia menej závažnú nezákonnú činnosť sú tiež oznamovatelia, no nemôžu získať status chráneného oznamovateľa (podľa § 3 až 6 zákona) a využívajú len následnú ochranu podľa § 12 zákona.
- (16) Ustanovenia odsekov 1 až 7, 11 až 13 a 15 sa primerane vzťahujú aj na blízku osobu oznamovateľa; fyzickú osobu – podnikateľa alebo právnickú osobu, ktorú oznamovateľ ovláda, v ktorej má účasť, v ktorej vykonáva funkciu člena orgánu právnickej osoby, alebo pre ktorú vykonáva pracovnú činnosť; fyzickú osobu – podnikateľa alebo právnickú osobu, ktorá ovláda právnickú osobu, v ktorej má oznamovateľ účasť alebo v ktorej vykonáva funkciu člena orgánu právnickej osoby; osobu, ktorá oznamovateľovi poskytla pomoc v súvislosti s oznámením; a zodpovednú osobu alebo osobu, ktorá sa podieľa na plnení úloh zodpovednej osoby.¹

Článok 6

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť

- (1) Zodpovedná osoba, zamestnávateľ, zamestnanci a tretie strany sú povinní pri preverovaní oznámenia zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa, toho, proti komu oznámenie smeruje, a o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri prijímaní a preverovaní oznámenia. Zodpovedná osoba vždy kontaktuje oznamovateľa tak, aby nedošlo k prezradeniu jeho identity (e-mailom, osobne alebo telefonicky). Na poskytnutie informácie o totožnosti oznamovateľa je potrebný jeho písomný súhlas.
- (2) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa trvá aj po ukončení vnútorného preverovania alebo vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní a to aj vtedy, ak sa podozrenie z protispoločenskej činnosti nepreukázalo, ako aj po ukončení pracovného pomeru s oznamovateľom alebo dotknutou osobou.
- (3) Týmto článkom nie je dotknutá povinnosť poskytnúť informácie o totožnosti oznamovateľa a informácie o totožnosti dotknutej osoby na účely trestného konania alebo konania o správnom delikte podľa osobitných predpisov².

¹ Vymenované osoby majú zo zákona nárok len na následnú ochranu podľa §12 zákona. Status chráneného oznamovateľa je naviazaný na podanie kvalifikovaného oznámenia, na tento typ ochrany majú teda nárok iba oznamovatelia.

² Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov, zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov a zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov.

Číslo: Sm_11_2023_V4
Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR
Meno gestora: Predseda

Článok 7

Spracúvanie osobných údajov a ochrana osobných údajov

- (1) Pri spracúvaní osobných údajov získaných pri preverovaní oznámenia sa postupuje podľa osobitných predpisov³.
- (2) Zodpovedná osoba na účely evidencie oznámenia spracúva osobné údaje v rozsahu uvedenom v čl. 3 ods. 6 tejto smernice.
- (3) Zodpovedná osoba na účely preverovania oznámenia spracúva aj iné osobné údaje ako sú uvedené v odseku 2, ak je to nevyhnutné na riadne a úplné prešetrenie oznámenia.
- (4) Osobné údaje uvedené v odseku 2 a 3 sa uchovávajú tri roky odo dňa prijatia oznámenia. Tým nie sú dotknuté povinnosti ÚPV SR vyplývajúce z osobitných predpisov⁴.
- (5) Oznamovateľ poskytuje také osobné údaje, ktoré sú pravdivé a aktuálne, aby sa nezmarilo preverovanie.
- (6) Oznamovateľ má právo:
 - a) žiadať o prístup k svojim osobným údajom,
 - b) žiadať o opravu, vymazanie alebo obmedzenie spracúvania svojich osobných údajov,
 - c) namietat' spracúvanie svojich osobných údajov,
 - d) podať návrh na začatie konania na Úrade na ochranu osobných údajov SR.

Prechodné a záverečné ustanovenia:

- (1) Tam, kde sa v smernici používa časové označenie deň, rozumie sa tým kalendárny deň.
- (2) Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej schválenia a je záväzná pre všetkých zamestnancov.
- (3) Dňom nadobudnutia účinnosti tejto Smernice sa ruší smernica č. Sm_11_2023_V3.

Podpis oprávnenej osoby:

JUDr. Pavol Gregorčok
predseda ÚPV SR

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) zo dňa 27. apríla 2016, zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov a smernica ÚPV SR č. Sm/1/2024 o ochrane osobných údajov v podmienkach ÚPV v platnom znení.

⁴ Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Poriadok ÚPV SR č. Po/1/2024 Registratúrny poriadok Úradu priemyselného vlastníctva SR v platnom znení.

Číslo: Sm_11_2023_V4

Názov: Ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti ÚPV SR

Meno gestora: Predseda

Prílohy:

Príloha č. 1 - Zápisnica z preverenia oznámenia protispoločenskej činnosti

Príloha č. 2 - Záznam o ústnom oznámení protispoločenskej činnosti